

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

EEN KERNOORLOG OVERLEVEN

Een bittere komedie

door

GASTON GHEUENS

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1983

(N° 1255)

Personen :
=====

Bernard 55 ,

Louisa 50 ,

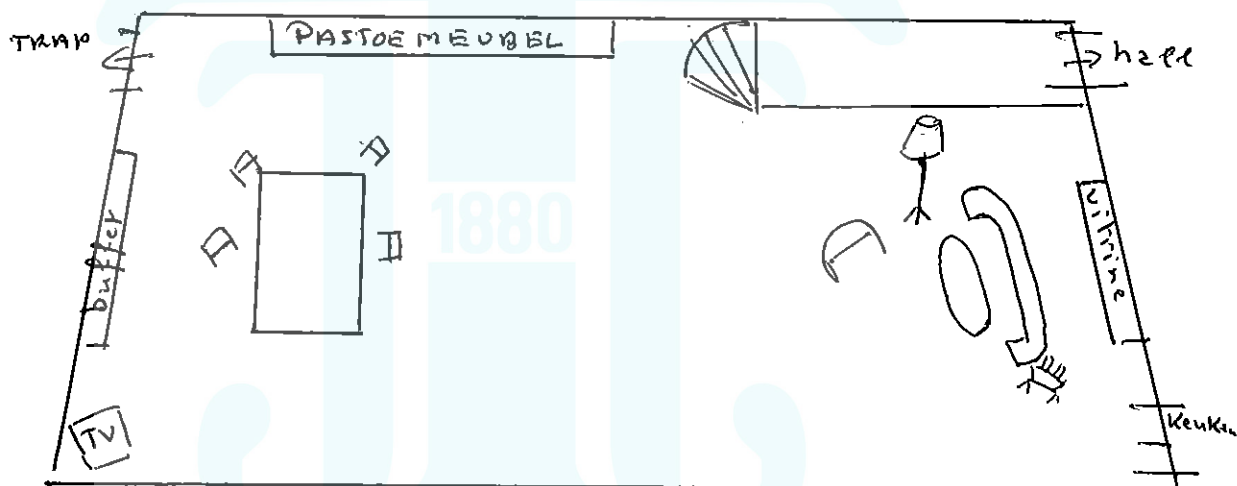
DECOR:
=====

Het toneel stelt de living voor in de woning die Bernard en Louisa betrekken. Het is een vertrek dat zowel goede smaak als voldoende kapitaal verraadt om die bot te vieren wat meubilering en aankleding betreft.

Teneinde de beweegbaarheid van de acteurs te vergemakkelijken en te verhogen, wordt de ruimte grosso modo opgedeeld in twee min of meer te onderscheiden "sets":

kant jardin staat een eettafel met bijpassende stoelen en tegen de zijwand een buffetkast, waarin allerlei eetgerei. Vooraan, weggerold tegen de wand staat een TV-toestel op een roltafel;

kant cour staat een salongarnituur, bestaande uit een sofa, een tafeltje, een bijpassend zeteltje, een staande lamp en een krantenstaander.

Er zijn drie in/uitgangen: achteraan jardin is de deur naar de bovenverdieping;

achteraan cour, bereikbaar via een pratikabel van één of twee treden, is de deur naar de hall en de voordeur;

vooraan cour is de deur naar de keuken.

Tegen het vrije gedeelte van de achterwand staat een kast van het pastoegenre, waarin boeken, een platendraaier, een radioset en een telefoontoestel met bijhorende gidsen. Geen van de toestellen hoeft te zijn aangesloten. Wat er aan muziek of andere geluiden geproduceerd wordt, komt over de luidspreker, voorbereid op band.

Nota: in de schuilkamerbedrijven komt achteraan jardin een hometrainerfiets met bedradingen die tussen de schermen verdwijnen.

De veelarmige luster, die "bovengronds" centraal boven de eettafel hangt, wordt DAN vervangen door een enkele kale lamp.

En ernaast, naar de hoek achteraan jardin toe, hangt een plastic soort van afwateringsbuis naar beneden, die aanvaardbaar moet zijn als een zelfgemaakte persicoop; er staat een keuken-trapladdertje schuin onder.

EERSTE BEDRIJF.

=====

Bij het opgaan van het doek zit Louisa knus in het salonzeteltje, dat ze achteraan bij het pastoemeubel en de telefoon heeft gebracht. Ze draagt een stemmig winterkleed en is op pantoffels. Ze telefoneert. Op het salontafeltje ligt een half-afgebreiwerk.

Louisa (als iemand die al een poosje aan het babbelen was)
...welnee, manneke, dat zeg ik toch: dat geloofde ze niet!
Ze zei "Als ze dààrmee afkomen," zei ze," dan kunnen ze naderhand nog andere ouwe koeien uit de sloten halen ook."
zei ze...
(ze wordt schijnbaar onderbroken, luistert, knikt beamend)
Dat is juist, ja....De vinger op de zere plek, zoals je't zegt...
En dat zei zij ook, ja.. "Als je DAT over je heen laat gaan," zei ze," dan ben je op de duur de controle over alles kwijt en dan lopen ze over jou heen alsof je'n deurmat was," zei ze, en daar heeft ze gelijk in...
(ze luistert, steeds knikkend)
Dat heb ik OOK al vaak gezegd...Ik geloof, hé, manneke....
(ze wordt weer onderbroken, trekt er een ietwat wrevelig grimasje voor)
Dat is allemaal goed en wel, Martha, maar als je DAAR dan ook al geen staat meer kan op maken, waarop dan nog wel!?
(ze knikt beamend)
Dan ben je op de duur je vertrouwen in de mensheid helemààl kwijt, zeg ik altijd.... Luister, ik denk, hé....
(ze wordt weer onderbroken, kijkt verstoord naar de hoorn)
Ik wil het juist zeggen, manneke: ik heb verleden week nog in mijn Rijk der Vrouw gelezen van een vrouw die precies diezelfde vraag stelde...; in een ingezonden brief, hé....
Ja, die legde het helemaal uit....
(ze wordt onderbroken)
Ze hebben simpelweg de raad gegeven, dat ze geduld moest oefenen....Ja, en dat heb ik OOK tegen Marie-Jeanne gezegd: heb geduld, heb ik gezegd, vroeg of laat komt dat toch allemaal vanzelf weer in de ouwe plooi....

We horen achter de schermen een autoclaxon een klein, als het ware aankondigend signaaltje toeteren.

Louisa (kijkt op, schrikt lichtjes)
Oeioeioei, is het al ZO laat, ik hoor Bernard al thuis-komen....
(ze wordt wéér onderbroken, trekt verveeld gezicht, neemt een kordaat besluit)
Luister, Martha, excuseer dat ik je zo bruusk onderbreek, maar ik heb nog niets aan zijn eten gedaan, hé....; en dat is iets waar hij prijs op stelt....
Ja....Dan spreken we'r verder over, ja...Hij zal NU al wel zeggen: heb je weer met een van je vriendinnen gebeld...
(ze lacht zonder humor)
Jij hebt goed zeggen, jij.....
Ja, daar is het NU telaat voor, denk ik....
Ja...Maar niet zó laat, zou ik zeggen? Ja, liever een half uurtje vroeger...Ja....Dag Martha....Daaag...

We horen autoportieren slaan achter de schermen.
Ze hangt de hoorn in, staat op, grijpt het zeteltje en haast zich ermee naar het salon, zet het bij het salontafeltje neer. Ze grijpt haar breiwerk, zet zich in de hoek van de sofa en begint naarstig te breien)

Bernard (verschijnt achteraan cour. Hij draagt een costuum en hoed, heeft een regenjas aan, draagt een diplomatenkoffertje)
Hier ben ik weeral terug....Je ziet dat de dagen almaardoor korter lijken te worden, hé....(hij zet zijn koffertje neer, begint de regenjas uit te trekken)

2.
 Louisa (doet alsof ze verbaasd is)
 Oh, dag, Bernard...Is dat weeral ZO laat? Of ben jij vroeger, vandaag?

Bernard Neen, neen, 't is mijn gewone tijd...(hij verdwijnt weer, de hall in)

Louisa (breit verder) Dan mag je't wél zeggen, dat de tijd almaar door sneller en sneller gaat...Ik heb tegenwoordig voor niks nog tijd...

Bernard (verschijnt weer, zonder regenjas en hoed; hij strijkt de haren glad bezijden zijn hoofd)
 We hebben tijd genoeg als we willen, kind. We gebruiken hem alleen maar niet zoals het hoort...
 (hij loopt naar de eettafel, legt zijn koffertje erop)

Louisa Ik hoor het je graag zeggen!?

Bernard Dat is toch zo!? Als je voor iets geen tijd hebt, dan betekent dat gewoon, dat je'm aan wat anders besteed hebt!

Louisa Ja....(ze staat op, rekt zich, legt het breiwerk neer)
 Ik ben ZO verdiept geweest in die kousen voor jou, dat ik al de rest vergeten ben...

Bernard Dat is niks...Ik heb toch niet zo'n grote honger...

Louisa Oh neen, waarom niet?

Bernard (snuift nadrukkelijk, kijkt haar aan, opent het koffertje, haalt er een magazine uit)
 Ik maak me zorgen, kind...(toont de frontpagina van de magazine) Er staat wéeral een artikel in van tien bladzijden

Louisa (als tegen een dom kind)
 Toch niet wéér over een atoomoorlog?

Bernard Jawel....

Louisa Die komt er toch niet!?

Bernard Ik moet het niet weten...

Louisa (loopt naar vooraan cour) En ALS hij komt, dan is er TOCH niks aan te doen...

Bernard Ha, jawel!

Louisa Hoezo, jawel!. (ze stopt, kijkt hem aan)

Bernard We zouden een atoomschuilkelder kunnen bouwen!?.....

Louisa (kijkt hem aan, alsof ze haar oren niet gelooft)
 Je bent niet goed wijs, geloof ik?

Bernard (waaiert weer met de magazine)
 Ze hebben het er hier over...Het is best doenbaar...We hebben hieronder plaats genoeg, hé...De kelder IS er...We hebben er alleen voorzieningen in aan te brengen... Loden platen tegen de muren en het plafond en zo...

Louisa Ik ga niet onder de grond zitten, manneke, neem me niet kwalijk....(ze loopt door, verdwijnt)

Bernard Dat zal de enige manier zijn om het te overleven...(hij volgt haar tot bij de deur, blijft op het toneel) Een

3. maand of drie, vier onderduiken..Tot het gros van de radioactiviteit weggewaaid is....
- Louisa (verschijnt in de deuropening, heeft een waterketel in de hand)
Drie, vier maand nogal!?
- Bernard Liever langer nog, eigenlijk, om helemaal veilig te zijn.
- Louisa Er komt immers geen atoomoorlog. Ze weten dat ze'r zelf aan-gaan, als ze'r een durven beginnen...
- Bernard Het gevaar ervoor is nog nooit zo groot geweest als op het moment!
- Louisa Dat is larie...Ze vrezen al veertig jaar dat de Russen elk ogenblik zullen binnenvallen...
- Bernard Vroeg of laat doen die dat toch...Misschien enkel maar uit grote schrik, maar ze ZULLEN het doen....
- Louisa Goed, manneke, dan zullen we dat vroeg of laat wel zien...
- Bernard Ha neen, je zal niks meer zien, als je geen ordentelijke schuilkelder hebt... (haastig) En wij kunnen die hebben, hé...Zonder al te veel kosten. Ik ben het allemaal al aan het bedenken geweest...
- Louisa (licht-smalend)
Jij bedenkt nogal vaak iets, maar het lijkt meestal nergens op, dan... (ze verdwijnt weer)
- Bernard Dit keer zal je mij gelijk moeten geven. Ik ben zeker van mij stuk...
- Louisa (verschijnt weer, zonder waterketel, ze loopt langs hem heen)
Dat ben je altijd..Toch sla je de bal steeds mis...Zoals met je afdak, dat veel beter was dan een garage, omdat de wind dan vrij onder de wagen door kan spelen....
- Bernard DAT staat wetenschappelijk vast, dat...Roestvorming is dertig procent of zo minder...Zeker onderaan...
- Louisa Het minste beetje wind maakt dat hij voortdurend kletsnat is bovenop...Dat kan OOK niet goed zijn...(op heel andere toon) Wat wil je eten, vanavond?
- Bernard Bah, niks speciaals...Had je iets bijzonders in huis?
- Louisa Neen... Maar ik bedoel: zou je warm eten willen?
- Bernard (blaast lusteloos) Neen, ik had vanmiddag vlees, hé... Ik kan enkel maar zeggen, dan, dat ik eens géén trek heb in wéér toast met platte kaas en bruine suiker.
- Louisa Dat is anders aangewezen voor je gal.
- Bernard Ik heb tegenwoordig geen last meer van mijn gal.
- Louisa Neen, maar DAAR zit 'em juist het groot gevaar in: als je denkt dat je weer nergens op moet letten, dan laat je de teugels vieren en je overdijft...
- Bernard Neen, neen, ik heb vorige keer mijn les wel geleerd...
- Louisa DAT heb ik je al wel eens meer horen zeggen.
- Bernard Ik zal NU geen spek met eieren meer eten...

4.
 Louisa Het komt niet van één product in het bijzonder, manneke, en dat weet jij héél goed. Het is een trage opéénhoping van allerhande giftige stoffen en dan wordt eensklaps spek met eieren de druppel die de emmer doet overlopen.

Bernard Mijn tragedie is, dat alle dingen die lekker zijn giftig blijken voor mijn gal.

Louisa Laat je ineens opereren, dan is al je miserie voorbij.

Bernard DAT valt nog te bezien..Ik ken er die hun gal uitgenomen werd, en die hebben NOG last van sterke koffie...

Louisa Maar ik weet wat het bij jou is...

Bernard Hoezo, je weet wat het bij mij is? Een galkoliek nu en dan, DAT is het.....

Louisa Neen, neen, waarom je bang bent van een operatie...

Bernard Oh ja? Weet jij dat?

Louisa Jij hebt die belachelijke notie, dat je graag je graf zou willen ingaan, zoals je op de wereld gekomen bent: gaaf en zogezegd ongeschonden...

Bernard Hoe kom je dààr nu weer bij?

Louisa Ik ken je zo'n beetje...

Bernard Ik ben bang, omdat ik zo'n ongeluksvogel ben, dat ik vast niet weer wakker zal worden, als ze mij ooit in slaap doen...Ik heb het verleden week nog gelezen: iemand die voor de rest van zijn leven hersengestoord van een operatietafel kwam...Fout in de narcosemachine...

Louisa (loopt met een paar borden naar vooraan cour toe)
 Kan je net zo makkelijk de eerste prijs op de lotto winnen, denk ik?

Bernard Er zijn ^{er}alle weken DIE hem winnen, vergeet dat niet!

Louisa (stopt in de deuropening) Dat zijn dan uitverkorenen...
 Ossenvlees en hesp heb ik in de ijskast, als je wil?

Bernard Neen, neen, daar heb ik geen trek in...Geef me maar toast met wat honig...

Louisa Om mee rond te komen tot morgenvroeg? Dan voel je je straks zo flauw als ik weet niet wat...

Bernard Ik zal straks nog wel een paar stukjes kaas eten...

Louisa ^(smalend) Ja, dat is OOK goed voor je gal...(ze verdwijnt)

Bernard Och, als ik daar allemaal zou naar kijken, dan kan ik net zo goed op mijn bed gaan liggen en wachten tot ik doodgehonger ben.... (hij trekt zijn jas uit, hangt hem over de rugleuning van een stoel; hij haalt een thermosfles en twee plastic boterhamendoosjes uit het koffertje, zet de spullen op tafel; de dozen ratelen lichtjes, alsof er eetgerei inzit, hij spreekt onderwijl naar vooraan cour toe)
 Het artikel die ik hier bij heb, hé, in mijn magazine, dat is van de hand van die Brugsma van de Hollandse televisie.. Je weet wel, die vent die het zo goed kan zeggen....(hij pikt de magazine weer op, bladert erin, houdt het open op

een bepaalde bladzijde, leest) " Het is bijna onvermijdbaar dat de huidige kernbom-gekke tot een conflict zal leiden," schrijft hij als conclusie...En daar heeft hij gelijk in: het IS een gekke...Een gevaarlijke ziekte... Paranoia...

- Louisa (verschijnt weer, loopt naar de buffetkast toe)
Och, die schrijft immers ook naar van alles om zijn krantje vol te krijgen...(ze neemt een fleurig tafellaken uit de kast, loopt terug)
- Bernard Hé, hé, kom, DIT is een kwaliteitsblad, hé, kindje...Je mag dit niet vergelijken met jouw Rijk der Vrouw.
- Louisa Ach zo, kwaliteitsblad!?... En wat ze dan over filmsterren en zo schrijven, is dat OOK kwaliteit?
- Bernard Dat is in een speciale filmbijlage...
- Louisa 't Is altijd iets speciaals bij jou...
- Bernard En dan gaat het NOG altijd meer over regisseurs van filmen, dan over acteurs en actrices...En het zijn allemaal feiten die ze eerst degelijk nagegaan hebben op hun waarheidsgehalte...Geen prietpraat voor keukenmeiden en vrouwen die niks anders te doen hebben, de hele dag...
- Louisa Ach zo, moet DAT er nog gauw eens bijkomen, ja!...(heftig) En hoe dikwijls heb ik je niet al gezegd, dat je je rommel ineens in de keuken moet uitladen!? (ze komt terug naar de tafel, pikt de middageten-spullen op) NU kan je meid het weeral achter jouw rug wegbrengen, hé? (ze loopt terug naar vooraan cour)
- Bernard Je slaagt er niet in mij van mijn onderwerp af te brengen kindje....
- Louisa (stopt weer in de deuropening)
Welk onderwerp?
- Bernard Ik maak me daar oprecht zorgen om!
- Louisa Bah, heb je't nu NOG niet door!?...Ze zullen weer ergens geld moeten stemmen voor nieuwe wapens...Dan staat er ineens weer achter elke boom een Rus met een tank klaar....
- Bernard Ik kan er niet meer om lachen, het spijt me...
- Louisa In Zweden smijten ze dan een paar ijskasten in zee, en dan ontdekt hun radar Russische spionnen in duikboten... (ze verdwijnt)
- Bernard Het groot gevaar, dat is de economische crisis, waar heel de wereld onder gebukt loopt...Je hebt dat toch in de jaren dertig ook gezien...De opkomst van Hitler met al de gevolgen daarvan...Er is niks zo goed om de economie op te peppen als een goeie wereldoorlog...Ze smijten alles kapot, ze roeien enkele tientallen miljoeren mensen uit en de overigen kunnen zonder werkloosheid gedurende dertig, veertig jaar de boel weer opbouwen....
- Louisa (komt weer binnen, heeft een pot honig in de hand, toont die, nadat ze'r het deksel heeft afgenomen) Er is niet veel meer in...Kom je daarmee toe, denk je?
- Bernard Jaja...
- Louisa (zet het deksel weer op de pot) Hitler is geen goeie

- vergelijking: dat was een gek!
- Bernard Dat kan je van hopen politiekers van de dag van vandaag OOK zeggen, wees gerust.
- Louisa Toch niet op DIE manier, hé: Hitler, dat was een gevaarlijke, ziekelijke misdadiger...En de bende rond hem, die was al net hetzelfde...Die dikke Goering onder andere, en die venijnigaard met zijn brilleke en zijn zwart kostuum!
- Bernard Het verschil met die van NU is, dat zij jong waren. De grote mannen van het ogenblik zijn ouwe pekens...Mannen van zeventig en meer...
- Louisa Die zullen nog héél goed weten wat ze doen, anders zaten ze vast niet wààr ze zitten...
- Bernard Kijk maar eens naar nonkel Staf...Die IS nog geen zeventig en die weet al niet dikwijls meer dat hij nog leeft..Die kent ons al niet meer van toen hij amper vijftenzestig was.
- Louisa Ja, maar NU noem je'r weer eens één....Die heeft altijd te snel geleefd, die...
- Bernard Dat is begonnen bij hem, toen hij zijn koffiezetapparaat niet meer wist op te zetten....Stel je dat eens voor bij een Reagan of zo?...Dat die zijn koffiezetapparaat wil opzetten en hij duwt op het verkeerde knopje!?
- Louisa Schrijft die fameuze Brugsma DAT in zijn artikel?
- Bernard Natuurlijk niet...Maar het IS toch zo!?.En dan zien de Russen die spullen komen, en er is OOK maar één vingerdruk vereist...DAT is mijn grote terreur!
- Louisa Is dat niet een wat àl te simpele redenering? Dat je denkt dat er maar iemand ergens op een knopje te drukken heeft!?
- Bernard Bij manier van spreken toch!?
- Louisa Welnee...En zelfs ALS dat zo zou zijn: dan zal er toch maar weinig aan te doen zijn, hé?...Ik heb nog gelezen, dat één van die grote reuzenbommen boven Brussel de hele Belgische bevolking zou kunnen uitroeien!? (ze verdwijnt)
- Bernard Dat is juist: één bom van honderd megaton...Eén megaton, dat staat gelijk met een miljoen kilo dynamiet ...Dus, honderd, dat zijn honderd bommen zoals ze'r één op Hiroshima hebben laten vallen, toen.....
- Louisa (komt in de deuropening, blijft daar staan) En die ga jij onschadelijk maken?...Wat ons twee betreft, dus?
- Bernard Daar ga IK een mouw aan passen, ja...Omdat wat je zegt niet opgaat: die atoomkelders zijn wél bestand tegen de straling....Dat hebben ze een paar maanden terug nog bij vergissing laten uitlekken...Toen die Russische satelliet terug in de dampkring zou vallen...Franske Stevens van de bank was toen in Bangkok, en die heeft het daar in de kranten gezien: Belgische regering kruipt als wezels onder de grond!...Heel de wereld heeft ermee gelachen...
- Louisa Denk je niet dat dat komt, omdat het belachelijk IS!?
- Bernard Neen, dat is niet belachelijk...WAT belachelijk was, dat is dat die mannen zelf de putten maken waardoor een oorlog ontstaat, en dat ze zich DAN gedijsd houden....Terwijl de

restkan stikken...Maar daar gaat het niet om, nu, hé

Louisa

Om wat dan wel?

Bernard

Dat het gedrag van die mammen bewijst dat je't op DIE manier kan overleven!

Louisa

Tenzij ze't ook maar hopen?

Bernard

Neen, neen...En daarom zeg ik: waarom zij en waarom wij niet, hé?

Louisa

Komop, we gaan eten?

Bernard

We moeten alleen maar voorraden aanleggen voor een half jaar of zo...Water, voedsel...Alle spullen die we kunnen nodig hebben...Je moet van nu af aan maar eens een lijst beginnen opmaken van ons verbruik van alles.....

Louisa

Voor een half jaar?

Bernard

Minstens, ja.

Louisa

En waar ga je dat stoppen?

Bernard

We leggen een voorraadkamer aan, beneden...

Louisa

(sceptisch) En wat gebeurt er na dat half jaar?

Bernard

Daartegen zal de radioactiviteit wel voldoende zijn verminderd, opdat we buiten kunnen komen zonder onmiddellijk doodsgevaar...Of levensgevaar, zoals dat tegenwoordig heet...

Louisa

En waarom een half jaar? En niet veertien dagen? Of een week?

Bernard

Omdat radioactiviteit maar langzaam afbreekt, als ik het zo mag zeggen...

Louisa

Vliegt dat niet weg? Dat heb je me toch al eens eerder gezegd? Dat de wind het heel de aardbol ronddraagt!?

Bernard

Dat IS ook zo..Nergens zullen ze uiteindelijk veilig zijn, zelfs niet in Nieuw-Zeeland, waar ze 't verst van de haard zullen zitten.....

Louisa

Maar het komt terug naar hier dan? Met die wind? Helemaal rondom?

Bernard

(kijkt haar eventjes peinzend aan)
Dat zou OOK kunnen, ja...Dat zou ik nog eens moeten nakijken...(haastig) Maar daartegen zal het al wel afgezwakt zijn...Dat zit 'em zo, hé: alles hier zal zwaar besmet zijn, maar alle dagen of zo neemt het gevaar met de helft af...

Louisa

Heb je weer ergens gelezen?

Bernard

Dat IS zo, kindje...

Louisa

Laat het zijn wat het wil: ik ga geen half jaar onder de grond zitten tussen vier grijze loden muren...In het donker dan nog, zeker, want er zal wel geen glazen koepel voorzien zijn?

8.
Bernard (met een smalend schouderophalantje)
Natuurlijk niet! Loden platen helemaal rondom, ja,
en dààr nog een betonnen muurtje tegen...

Louisa En de verluchting?

Bernard Met een speciale schouw...Met filters uiteraard...Ik heb het allemaal hier, kindje...(tikt zich tegen het hoofd)

Louisa Dat is goed...Laat het daar maar rustig zitten...Kom? (ze loopt naar vooraan cour)

Bernard Jamaar, wacht even....Ik heb er ook voor jou wat op gevonden, hoor...

Louisa (stopt, keert zich om) Voor mij? Wat dan wel? (alsof ze't eensklaps "ziet", maar beneden alles vindt)
Oh, met van die draperieën helemaal rondom, zeker, zoals in het teater als ze't goedkoop proberen te houden?..(met klem) Ik ga niet tussen vier betonnen muren zitten, manneke, gelijk WAT je'r tegenaan kleeft of hamert!

Bernard Ik had gedacht dat we onze bunker helemaal zouden kunnen meubelen zoals de living -hier!? (hij maakt een omschrijvend gebaar het toneel rond)

Louisa (kijkt hem ongelovig aan) Zoals de living-hier!?

Bernard Ja! Met precies dezelfde meubelen, als we die nog kunnen vinden, dezelfde schikking, dezelfde decoratie. Zodat je't verschil niet eens zal merken, als je daar voor een poosje beneden woont!

Louisa (kijkt hem eventjes schaapachtig aan)
Behalve dan wat het licht betreft?

Bernard Daar zorg ik ook voor...Met batterijen en zo...Misschien een windmolen in de tuin, op de ouwe mast van de televisieantenne....Je zal licht hebben, wees gerust. Misschien niet zoveel als hier, maar God, voor een ticketje op twintig, dertig jaar langer leven mag je IETS overhebben, niet?...En we maken van de kolenkelder een bijkomde slaapkamer, zodat we hier niet alleen hoeven te zitten!

Louisa (op haar qui vive, heel argwanend)
Hoezo, niet alleen?...Wie zoek jij dan uit te nodigen in je ark van Noah?

Bernard (vleiend) Hé, dat is een prachtig woord: onze ark van Noah...Welbedankt, dààr had ik nog niet aan gedacht...

Louisa (gevleid) Daar zal het min of meer op neerkomen, hé?

Bernard Jaja, juist...Met DAT verschil dat we niet de enige overblijvenden zullen zijn....

Louisa Je bedoelt: die ministers en zo, in hun kelders?

Bernard En nog een'boel stinkend-rijke lui, links en rechts, die de nodige voorzieningen hebben getroffen, ja...Je zal in elk geval in edel en rijk gezelschap vertoeven, kindje, dat kan je op een schaalteje aannemen...

Louisa Goed...Maar wie van jouw zogezegde vrienden wil jij uitverkiezen voor je...eeuwig leven?

9.
Bernard Niemand...Ik heb de bedoeling onze kinderen erbij te vragen; niemand anders...

Louisa Oh...Dat is het eerste verstandige woord dat ik je hoor zeggen.

Bernard Dat zijn we hun verschuldigd, denk je niet?

Louisa Verschuldigd nogal?

Bernard Dat vind ik, ja. We hebben ze deze rotwereld ingestampt, dus zijn we'r verantwoordelijk voor, zolang wij leven...Vind ik, ja?

Louisa Zo bekijk ik het nu niet bepaald, maar je hebt ergens gelijk, dat je hen erbij moet vragen.

Bernard Je gaat er dus wel mee akkoord?

Louisa Wat zou je nu zeggen, of doen, als ik zei dat ik er NIET mee akkoord ga?

Bernard Dan zou ik proberen je te overtuigen....(glimlacht) Maar wees gerust: je zal er geen spijt van krijgen... Je zal op zeker moment zelfs héél blij zijn...

Louisa Heb je'r enig idee van, wat dat zal kosten?

Bernard Dat heeft geen belang...We zullen het ons kunnen veroorloven...En als de bom eenmaal gevallen is, dan heeft een bankrekening toch geen belang meer...

Louisa Goed, je doet maar...(ze loopt buiten, vooraan cour)

Bernard (loopt achter haar aan, blijft weer op het toneel) Het zal trouwens niet zo schandalig veel kosten ook, hoor. We gebruiken de kelder hieronder als vertrekpunt, zoals ik al zei...Hij is groot genoeg...Drie vertrekken...Het grootste is zo groot als deze kamer, geloof ik, hé? (kijkt schattend rond) Misschien een ietsje kleiner?

Louisa (verschijnt weer) Je zou drie slaapkamers moeten bouwen, dan?

Bernard We moeten nog een kamertje uitgraven naar de tuin toe, ja...Dat zal niet zo'n enorm werk zijn...

Louisa Kijk maar uit, dat het huis niet instort.

Bernard Neen, neen...Het zal integendeel nog verstevigd worden. Extra betonnen muren om dat lood in te vatten...

We horen achter de schermen een waterketel fluiten.

Louisa Jij thee, zeker?

Bernard Ha ja, koffie drink ik toch allang niet meer.....Ik zal eens direct naar onze Mark bellen...(hij begint naar achteraan te lopen)

Louisa Welja, als je'r geen bang van hebt om je hopeloos belachelijk te maken...(ze verdwijnt)

Bernard Als jij iets niet goed begrijpt, dan vin je't nogal rap belachelijk...

Bernard

Maar het IS niet belachelijk...Of beter: het zal op zeker moment niet belachelijk meer zijn... Dan zal je inzien dat het een heel acuut geval van leven of dood was...

En op dat punt ben ik zelfs een beetje bang, dat we niet op tijd zullen gereed raken... (hij praat meer luidop tegen zichzelf dan tegen Louisa- hij neemt de hoorn op, begint een nummer te draaien zonder het eerst te moeten opzoeken) Twee-zeven-en-veertig, tweeëndertig, nul vijf.... (terwijl hij wacht roept hij naar vooraan cour toe)

Ons Nelly komt volgend weekend wel, zeker, hé? Dan kunnen we't haar medelen...Naar ginder bellen kost nogal veel en het heeft geen zin... (hij wordt kennelijk onderbroken door het afhaken van de hoorn aan het andere eind van de lijn) Hallo!?

(zijn gezicht klaart op)

Dag, Tommy!?...(hij glundert, legt de hand op de hoorn, roept naar vooraan cour toe)

't Is Tommy, verdraaid, die de hoorn opneemt...

"Hallo, met Vermetten," zegt hij als een grote... (in de hoorn)

Grootva, jongen, hoe maak je't?

....

Ha, dat komt omdat een stem anders klinkt door de telefoon, hé...Of beter; soms anders klinkt, want ik herkende jouw stem ogenblikkelijk, hoor!

...

Goed...Is je papa daar, jongen?

...

Ha, omdat ik hem iets te zeggen heb, hé...Daar dient de telefoon toch voor!?

...

Dat is goed, dat hij net thuis is van zijn werk. Ik ben ook pas thuis...

....

Omdat de papa's centjes moeten verdienen voor de boterhammen, hé....

...

(glunderend)

Ach zo, jouw papa verdient er geld mee...(legt hand op hoorn)

Die snotaap begint te redeneren als een grote! (in hoorn)

Wil je je papa nu eens roepen, Tommy?...Ja, leg de hoorn even opzij....(haastig) NIET op de haak, hé....Ernaast op het tafeltje...

....

Ha, dat weet je wel...(lachend) Ja, bompa is een domme, hé, haha....(knikt alsof de kleine tegenover hem stond)

Neen, neen, maak je maar niet ongerust, ik wacht.. (hij houdt de hoorn van zijn hoofd weg, roept naar vooraan toe)

Die staat tien tegen één weer in de keuken te ploeteren, terwijl zij met haar luie kont in een sofa kruiswoordraadsels ligt op te lossen... (bij zichzelf)

Dat is nu uitgerekend het allerdomste zagezegd intellectueel tijdverdrijf dat ik mij kan inbeelden: kruiswoordraadsels oplossen!?...

(verschijnt, heeft een kleine koffie en een dito theepot in de handen)

Als ik met iets bezig ben in de keuken en je

roept van daarachter-aan, dan versta ik je niet, hoor...

Bernard (knikt naar de hoorn in zijn hand)
Onze Mark...Staat weer in de keuken te zwoegen...

Louisa (onverschillig) Je weet toch dat hij dat graag doet!?

Bernard Omdat hij moet, verdraaid!
Haar handen staan zo! (hij draait zijn vrije hand onderwaarts opzij om extreme onhandigheid te manifesteren met zogezegd "verkeerd staande handen")

Louisa Dat is de mode tegenwoordig, dat het huishoudelijk werk wordt opgedeeld....'t Is bijna nergens meer zoals hier...

Bernard Jamaar, hé, hé, één ogenblikje...Dat kan mode zijn bij koppels waar ze allebei uit werken gaan, maar ik geloof niet dat jij te klagen hebt, hé?

Louisa (smalend, malcontent)
Jij vindt NOG altijd dat ik niks te doen heb, zeker?

Bernard Neen, kindje, dát heb ik nooit gevonden!...Maar ik WEET toevallig ook, dat jij niet van negen tot vijf, half zes ononderbroken in het gareel staat, hé!?

Louisa Bijja, vooruit, ik zit de hele dag te lanterfanten...(ze gesticuleert met de potten in haar handen)Jij hebt al meer dan een half uur gedaan, hé, maar IK ben nog altijd bezig...En als we gegeten hebben, dan is er nóg een en ander...

Bernard Goed, goed, goed, je hebt gelijk...

Louisa Ik wou soms dat jij OOK wat in de keuken deed, zoals onze Mark...Die is taktvol genoeg om zijn vrouw een en ander uit handen te nemen...(ze wil terug weggaan)

Bernard Hij heeft haar niemandal uit handen genomen!... Haha, als hij niet zelf zou koken, dan kon hij droog brood eten al de tijd...Want God, herinner je je die cake nog, die ze eens gebakken heeft!?

Louisa Dat kan bij alleman al eens mislukken!

Bernard Ik voelde mij alsof ik een kasseisteen in mijn maag had steken, de hele nacht...

Louisa Dat zal toen al je gal geweest zijn, zonder dat je't wist...

Bernard Dat was simpelweg HAAR gebak!...En dat smoesje van: hij kookt graag, dat is flauwekul...Net zo'n grote flauwekul als al die vrouwen die zeggen dat ze nogal wat liever uit werken gaan, dan dat ze thuis het huishouden zouden doen...

Louisa DIE zijn er genoeg, manneke...

Bernard Zeggen ze, ja, om een rookgordijn op te hangen

over het feit dat ze financieel verplicht zijn!

- Louisa   Daar geloof ik niks van...Het huishouden is een karwei die niet onderschat moet worden.
- Bernard   Ik weet wat IK zou kiezen, als het probleem was: DAT, of een hele dag tussen vier grijze, stoffige muren op een stomme schrijfmachine zitten tokkelen...En onder de plak van een hartvreter van een baas meestal nog, vergeet DAT niet!...Daar kan je niks zomaar wat op je gemakje doen, hoor, zoals jij hier...
- Louisa   Och, de aap komt uit de mouw, hé: op mijn gemakje...
- Bernard   Bij manier van spreken, kindje...(hij bekijkt de hoorn) Waar blijft die nu, zeg? Die aap zal toch niet vergeten zijn hem te verwittigen, zeker?
(in hoorn)
Hallo? Hallo!?
- Louisa   Als jij straks je magazine zit uit te pluizen van A tot Z, dan moet ik de was al gaan sorteren tegen morgen, en als dat gedaan is, komt er zeker nog wel wat anders uit de bus...
- Bernard   Heb je die knoop al aan mijn pyjama gezet?
- Louisa   Voilà, daar heb je't!....
- Bernard   (houdt de hand op ten teken dat de hoorn aan de andere kant wordt opgenomen)
Hallo, Mark? (smalend) Je was patatjes aan het schillen, zeker?
- Louisa   Komop, is dat nodig!?
- Bernard   Ha, een speciaal sauzeke aan het maken!? Dat is goed... 't Zijn meestal de sauzekens die negentig procent van de schotel uitmaken...
...
Dat zal wel lekker zijn...
- Louisa   Wat is hij aan het maken?
- Bernard   (met hand op hoorn)
Dygléré-saus, wat dat ook mag zijn!?
(in hoorn)
Hoe maak je't overigens?
...
En Nicole? Ook goed, hoop ik?
...
Jaja, aan deze kant is alles piekfijn in orde ...
- Louisa   We hebben net getekend voor het eeuwig leven....(ze wil weer weggaan, stopt) Zeg hem maar eens, dat ze nog een keer moeten afkomen, hé...Het weer is nu goed aan het worden...(ze verdwijnt)
- Bernard   (in hoorn)
Moeder zegt, dat je nog eens een keer moet afkomen...
...
Ha ja, goed, als de grote kuis gedaan is, dan...(legt hand op hoorn, roept naar vooraan cour toe) DAAR zal hij OOK wel voor meer dan negentig procent voorstaan, dat kan je wel denken....
(in hoorn)Jaja, daar heb je gelijk in...Ze weten soms 's morgens nog niet wat weer het dezelfde middag zal zijn, haha....

Ja, dat is waar: het kan hier van het een uur op het ander beginnen regenen...

....

Tja, goed... 't Is maar dat ik niet goed weet hoe ik erover moet beginnen?... (schraapt de keel)
Wat denk jij momenteel van de internationale situatie?

...

Bah, ik bedoel, eh... in de zin van de mogelijkheid... of beter nog: in de zin van de onvermijdelijkheid van een derde wereldoorlog, heel spoedig?

(hij trekt een gekrenkt, verveeld gezicht)

Asjeblijf, Mark, doe NIET dom, hé: het is NIET om mee te lachen!

Louisa

(verschijnt weer, zonder de potten)

Als je niet oppast, dan zal iedereen beginnen veronderstellen dat je aderverkalking aan het krijgen bent...

En daar ben je nog wat jong voor....

(bij zichzelf)

Alhoewel!?

Bernard

(tamelijk streng, verwijtend, in hoorn)

Goed, ik WEET dat het tegenwoordig "in" is, zoals jullie dat zeggen, om je vader voor een ouwe sul te houden...

Louisa

Gedraag je dan om te beginnen niet als dusdanig, dat zal al veel geven...

Bernard

(zelfzeker, hautain)

Lach maar, maar als puntje bij paaltje komt, dan zal je wel zien.... En dat kan je dan letterlijk nemen...

Dank zij mij!... Dan zal je nog heel blij zijn, dat die ouwe sul het toch maar allemaal voorzien heeft, hé?

....

Wel, DAAR bel ik dan juist voor, beterwetertje... ALS het ooit losbreekt, dan zal het voor ONS, en daar reken ik jou en je familie dus ook bij... dan zal het voor ons NIET onherroepelijk het einde zijn!.. We zullen DAN nog wel eens zien wie laatst lacht!

...

Precies wat je 'r uit begrepen hebt, ja...

...(luistert, trekt misnoegd, beledigd gezicht)

Je kan zeggen wat je wil: ik bouw hem toch, hoor...

....

Neen, NIET achterin de tuin... Gewoon onder het huis... Dat is een dubbele bescherming...

....

Jaja, lach maar;.... Dat doe ik OOK, als jij je stom sauzeke gaat afronden...

Louisa

(boos) Wil je wel eens ophouden!?

Bernard

(negeert haar)

Geen groter blinden dan zij die niet willen zien!

Jaja, maar er zal een ogenblik komen.... (hij wordt kennelijk onderbroken, probeert tussenbeide te komen)

Ja....

Ik....

Wacht nu eens even!?(haastig) Jij zal mij nog dankbaar zijn!... Of beter: je ZOU me dankbaar moeten zijn, maar dat durf ik niet eens meer verwachten van jou...

Louisa

Moet je DAT er weeral bijzeggen?

Bernard

(negeert haar weer)